

TƯ LIỆU GIÁO DỤC VÀ RÈN LUYỆN
KỸ NĂNG THỰC HÀNH XÃ HỘI
“Chào mừng 10 năm ngày thành lập Tổng Đoàn Sao Bắc Đẩu
HOA 10 MÙA TỎA SÁNG

KỸ NĂNG HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ

Huỳnh Toàn
Tổng trưởng – Tổng Đoàn Sao Bắc Đẩu
Trưởng khoa Huấn luyện kỹ năng

CHỦ ĐỀ : MẬT THƯ

1. Khái niệm:

Mật thư là một dạng thông tin đặc biệt được qui ước dưới dạng ký hiệu. Đối với mật thư, người truyền và nhận phải được quy ước trước cách giải và theo một quy tắc nhất định. Trong hoạt động kỹ năng dã ngoại, mật thư thường dùng trong trò chơi lớn, trò chơi đêm...

Mật thư giúp cho chúng ta rèn luyện tính suy luận, phán đoán, tính kiên nhẫn, cách tập trung ý chí, phản xạ tốt, có trí nhớ lâu...

2. Cách soạn và giải mật thư:

Muốn soạn và giải một loại mật thư chúng ta phải nắm kỹ các nguyên tắc quốc ngữ điện tín. Về dấu thanh, dấu mũ... đồng thời phải hiểu và thuộc các quy định trong khi soạn và giải mật thư.

Mỗi chủng loại mật thư đều phải có 3 phần như sau:

2.1. Bản văn gốc:

Đây là nội dung chính của bản tin, cần phải soạn ra trước để chuyển sang mật mã cho chính xác (ngắn, gọn).

2.2. Chìa khóa:

Là một phương tiện dùng để giải mã, tìm ra nội dung của bản văn gốc, nên khi viết cần phải ngắn, gọn, chính xác, rõ ràng, hợp lý đúng như những gì đã quy ước.

2.3. Bản mật mã:

Là một bản tin được mã hóa từ nội dung gốc để chuyển cho người nhận dưới dạng ký hiệu.

3. Giới thiệu một số dạng mật thư thông thường:

Đây là những dạng mật thư đơn giản giới thiệu đến các bạn để tham khảo.

3.1. Mật thư xé ráp:

- Loại mật thư này rất đơn giản dễ sử dụng, chỉ cần viết lên tờ giấy, sau đó cắt rời ra từng mảnh giao cho người nhận ráp lại.

Lưu ý: Viết theo quốc ngữ điện tin.

3.2. Mật thư đọc ngược:

- Chìa khóa (được ngọc)

- Loại mật thư này cũng rất đơn giản, rất dễ sử dụng, có rất nhiều dạng để viết ngược.

3.2.1. Dạng A: Đọc từ bên phải qua:

Ví dụ: Chìa khóa (được ngọc)

GNOODDSGNWOUHFEEVIDD.

(Đi về hướng Đông).

3.2.2. Dạng B: Đọc từ dưới lên

Ví dụ:

E	O	S	G
V	U	G	N
I	H	N	O
D	F	W	O
D	E	O	D

(đi về hướng Đông)

Chìa khóa: Được ngọc

4.2.3. Dạng C: Đọc từ bên phải qua chữ viết:

Ví dụ: Mắt nhiều mang người gặp đường dấu theo Đi.

Chìa khóa: Được ngọc

Tất cả khóa của dạng mật thư này có thể gọi là “được ngọc”

3.3. Mật thư chuồng:

Loại mật thư này cũng rất đơn giản mẫu tự được thay thế bằng những khung chuồng. Mật thư chuồng có rất nhiều dạng khung khác nhau, chúng ta thường gọi là chuồng bò – chuồng bò câu...

** Dạng chuồng bò:*

Khi dấu chấm nằm ở phía nào của khung chuồng thì mẫu tự nằm ở phía đó. Mỗi khung chuồng đều có 2 mẫu tự, dấu chấm là dấu xác định cho ta biết đó là mẫu tự nào.

3.4. Mật thư lượn sóng:

Đây là một loại mật thư được quy định chữ lấy, vài chữ bỏ đi theo ký hiệu lượn sóng. Muốn soạn loại mật thư này, người soạn phải soạn trước nội dung. Cách soạn cũng rất đơn giản cứ 1 dòng trên 7 chữ thì dòng dưới 8 chữ, mà trên 8 chữ thì dòng dưới 9 chữ...

Khi soạn dành cho người mới chơi mật thư nên soạn 2 dòng là đủ, lưu ý để cho người chơi dễ nhận dạng, thì chìa khóa nên có ký hiệu lượn sóng.

3.5. Mật thư tọa độ:

Đây là một loại mật thư viết ra bằng ký hiệu tung – hoành. Hai trục này xác định cho ta biết những mẫu tự nằm ở vị trí nào. Khi soạn phải vẽ bản ký hiệu ra trước, sau đó mới thực hiện nội dung mật thư. Đây là loại mật thư tương đối khó phải chú ý kỹ đến khóa giải loại mật thư này phải đi từ trục tung rồi mới tới trục hoành. Đây là bản mật thư tọa độ.

3.6. Mật thư số thay chữ:

Đây là một loại mật thư rất khó mà cũng rất dễ, khó hay dễ do người soạn và đặt khóa giải, vì khóa giải đặt không hợp lý hoặc quá phức tạp thì khó giải, có khi người nhận không giải được, như vậy muốn giải một mật thư dưới dạng này phải lập ra một bản mẫu tự có những con số kèm theo, vì cứ mỗi con số đều tương ứng với 1 mẫu tự, như vậy khi soạn thảo lấy ra 1 con số tương ứng với nội dung mà mình cần soạn. Khi soạn xong nội dung ta phải cho 1 khóa giải hợp lý để người nhận từ đó suy ra những nội dung mà họ cần tìm.

Sau đây xin mời các bạn hãy dịch (giải) 2 mật thư số thay chữ:

Chìa khóa: NƯỚC VIỆT NAM LÀ MỘT (TỨC S=1)

24, 16, 9, 17, 26/11, 23, 23, 1/15, 9, 5, 22, 15, $\frac{1}{2}$, 16, 9, 22, 16, 14/11, 23, 23,
22,5 5/AR (Bản văn gốc: Phải cố gắng thành công).